

АКТУАЛНИ ПРОГРАМИ И СЪБИТИЯ

ОБРАЗОВАНИЕ

НАУКА

ИНОВАЦИИ

10

2017

СЪДЪРЖАНИЕ

Национални програми и конкурси	3
Европейски и международни програми и конкурси	5
Продължаващо образование и обучение	8
Нови информационни продукти на НАЦИД	11

Изготвил:

Йордан Милев

Редактор:

Лозмари Дърманова

Дизайн на корицата и оформление:

Диана Тодорова

ISSN 1313-0749

адрес ✉ Научна библиотека и информационно
обслужване
бул. „Д-р Г. М. Димитров“ № 50
София 1125

телефон ☎ (+359 2) 817 38 56

факс 📠 (+359 2) 971 30 20

ел. поща @ jmilev@nacid.bg

сайт 🌐 www.nacid.bg

НАЦИД

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И КОНКУРСИ

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА НАЦИОНАЛНО СЪФИНАНСИРАНЕ ЗА УЧАСТИЕ НА БЪЛГАРСКИ КОЛЕКТИВИ В УТВЪРДЕНИ АКЦИИ ПО ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИИ COST

Краен срок: **текущ**

Целта на процедурата е да създаде условия за пълноценно и ефективно участие на България в конкурсите на Европейската програма COST в областта на научните изследвания и технологиите и да засили присъствието на академичната общност в тази програма.

Допустими кандидати са: акредитирани висши училища по чл. 85, ал. 1, т. 7 от Закона за висшето образование (ЗВО); научни организации по чл. 47, ал. 1 от ЗВО.

Проектните предложения ще бъдат разглеждани от Временна научно-експертна комисия за подбор на предложенията два пъти годишно (през месец март и през месец октомври).

Повече информация: <https://www.fni.bg>

ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДКРЕПА НА МЕЖДУНАРОДНИ НАУЧНИ ФОРУМИ, ПРОВЕЖДАНИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Краен срок: **текущ**

Целта на процедурата е да подпомогне провеждането на международни научни форуми на принципа на споделено финансиране, с цел установяване и задълбочаване на сътрудничеството на българските учени с водещи учени от чужбина, популяризиране на техните научни резултати и публикуване на материалите в реферирани издания.

Допустими кандидати са: акредитирани висши училища по чл. 85, ал. 1, т. 7 от Закона за висшето образование (ЗВО); научни организации по чл. 47, ал. 1 от ЗВО.

Проектните предложения ще бъдат разглеждани от Временна научно-експертна комисия за подбор на предложенията всяко тримесечие.

В рамките на една сесия за финансиране на проекти могат да бъдат подкрепени до две предложения от една научна организация.

Повече информация: <https://www.fni.bg/>

КОНКУРС ЗА РИСУНКА/КОЛАЖ „НАУКАТА В СВЕТА ОКОЛО НАС”

Краен срок: 3 ноември 2017 г.

Конкурсът е част от VI Национална студентска научна конференция по физика и инженерни технологии, 16 – 18 ноември 2017 година, град Пловдив.

На рисунките трябва да са изобразени събития, предмети или физични явления, наблюдавани в природата и ежедневието.

Всеки ученик има право да участва с до 3 рисунки.

Рисунките или колажите трябва да са на бял картон, формат А3. Няма ограничения за използваните материали.

Рисунките на участниците, допуснати до конкурса, ще бъдат качени на Facebook-страницата „Науката в света около нас“, където всеки, който има желание, ще може да гласува за своя фаворит.

Повече информация: <http://nscp.uni-plovdiv.bg/>

ФОНДЪТ НА ФОНДОВЕТЕ ЗАПОЧВА ПРОЦЕДУРА ЗА ИНВЕСТИЦИИ В СТАРТИРАЩИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Краен срок: 6 ноември 2017 г.

Фондът на фондовете стартира процедура за избор на финансови посредници за първия си инструмент по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) Фонд за ускоряване и начално финансиране.

Средствата от ОПИК за финансовия инструмент са 51,3 млн. евро, които са разделени в три фонда:

- Фонд за ускоряване и финансиране на начален етап I: 14 млн. евро;
- Фонд за ускоряване и финансиране на начален етап II: 18,2 млн. евро;
- Фонд за финансиране на начален етап: 19,1 млн. евро.

Финансовият инструмент има за цел да подпомогне иновативни бизнес идеи и да стимулира предприемаческата активност. Чрез него ще се предоставя финансиране на предприятия от момента на зараждане на тяхната концепция до постигане на финансова устойчивост.

Целта на стартиращата процедура е да се изберат фонд мениджъри и за трите фонда чрез състезателна процедура с договаряне по реда на Закона за обществени поръчки. От тях ще се изисква да допълнят ресурса на трите

направления с частен ресурс, който е съответно минимум 10% за фондовете за ускоряване и минимум 30% за Фонда за финансиране на начален етап.

Възможността на кандидатите да намерят необходимото частно съфинансиране или т. нар. лостов ефект е предпоставка за успешната работа на фондовете и залог за устойчивост на инвестициите.

Повече информация: <http://www.fmfib.bg/>

ЕВРОПЕЙСКИ И МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И КОНКУРСИ

ЕВРОПЕЙСКИ НАГРАДИ ЗА ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ

Краен срок: 1 ноември 2017 г.

Европейските награди за дигитални умения 2017 имат за цел да покажат инициативи, които развиват цифровите умения на европейците в училище, на работното място и в обществото като цяло. Инициативите трябва да бъдат подходящи за репликиране в други градове, региони, държави и сектори.

Наградите са отворени за всяка организация или фирма (например национални или местни публични органи, предприятия, образователни, неправителствени организации, асоциации или комбинация от тях), които реализират проекти за цифрови умения в Европа.

Повече информация: <https://ec.europa.eu/>

ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТРУМЕНТ ЗА ДЕМОКРАЦИЯ И ПРАВА НА ЧОВЕКА (EIDHR): 2017 ГЛОБАЛНА ПОКАНА ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Краен срок за подаване на концепции: 9 ноември 2017 г.

Европейският инструмент за демокрация и права на човека (EIDHR) е програма на Европейския съюз, която има за цел да насърчава демокрацията и правата на човека по света чрез подкрепа за инициативите на гражданското общество.

Общата цел на настоящата покана е да подкрепи гражданското общество в действията му за защита и насърчаване на правата на човека и основните свободи по света.

Специфичните цели на настоящата покана за представяне на предложения са да подкрепи гражданското общество и защитниците на правата на човека,

работещи извън ЕС, в пет ключови области на правата на човека, съответстващи на петте повтарящи се лотове на глобалните покани за представяне на предложения за EIDHR за периода 2014 – 2017 г.:

- Лот 1: Подпомагане на защитниците на правата на човека в областта на правата, свързани с права върху земята, коренното население, в контекста, наред с другото, на „заграбването на земята“ и изменението на климата;
- Лот 2: Борба срещу извънсъдебните убийства и принудителните изчезвания;
- Лот 3: Борба с принудителния труд и съвременното робство;
- Лот 4: Насърчаване и подкрепа на правата на хората с увреждания;
- Лот 5: Подкрепа за свободата на религията или убежденията.

Повече информация: <https://webgate.ec.europa.eu/>

НАГРАДА НА ЕС ЗА ЖЕНИ НОВАТОРИ 2018

Краен срок: 15 ноември 2017 г.

През 2011 г. ЕК създава награда за жени новатори, за да повиши осведомеността на обществото по този въпрос и да насърчи жените новатори да използват търговските и бизнес възможности за предприемачество.

Конкурсът е отворен за жени в ЕС, които са:

- Учредили успешна компания и са въвели иновации на пазара.
- Получили са финансиране за НИРД от публичния или частния сектор.

Повече информация: <http://ec.europa.eu/>

ЕАСЕА 35/2017 ПОДКРЕПА ЗА ПРОЕКТИ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО ВЪВ ВРЪЗКА С ЕВРОПЕЙСКАТА ГОДИНА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО (2018)

Краен срок: 22 ноември 2017 г.

Цели:

- Споделяне и утвърждаване на стойността на културното наследство на Европа като общ ресурс, за да се повиши осведомеността за общата история и общите ценности.
- Да се засили чувството за принадлежност към едно общо европейско пространство.
- По-специално проектите за сътрудничество следва да допринесат за:
- Укрепването на чувството за принадлежност към общото европейско пространство.
- Насърчаването на културното наследство като източник на вдъхновение за съвременното творчество и иновации, както и засилването на

взаимодействието между сектора на културното наследство и други сектори на културата и творчеството.

Допустимите проекти следва да имат продължителност до 24 месеца, исканата подкрепа може да бъде до 200 000 евро, представляващи до 60% от общите допустими разходи.

Проектите следва да се реализират от организация – водещ партньор и поне две други партньорски организации със седалища в поне три различни страни, участващи в подпрограма „Култура“ към „Творческа Европа“.

Повече информация: <https://eacea.ec.europa.eu/>

GRAND PRIX ФОТОФЕСТИВАЛ 2018, ПОЛША

Краен срок: 26 ноември 2017 г.

Grand Prix е конкурс, който дава възможност на фотографи да представят своите творби по време на фотоизложба в Лодз, Полша. Отличават се художници с изключителна индивидуалност и проекти, които представят смели идеи. Конкурсът е отворен и не налага ограничения за теми, възраст или място.

Може да се участва с един или два проекта от 10 до 20 снимки (единична снимка или серия). Представените фотографии трябва да отговарят на следните технически параметри: мин. 1500px, макс. 7000px.

Повече информация: <https://www.pictor.com/>

ПОКАНИ ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ В ОБЛАСТТА НА ТРАНСЕВРОПЕЙСКИТЕ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ ПО МЕХАНИЗМА ЗА СВЪРЗВАНЕ НА ЕВРОПА

Краен срок: 28 ноември 2017 г.

Генерална дирекция „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“ на Европейската комисия отправя четири покани за представяне на предложения с оглед отпускането на безвъзмездни средства за проекти в съответствие с приоритетите и целите, определени в Работната програма за 2017 г. в областта на трансевропейските далекосъобщителни мрежи по Механизма за свързване на Европа за периода 2014 – 2020 г.:

- CEF-TC-2017-3: Електронно фактуриране
- CEF-TC-2017-3: Електронен превод
- CEF-TC-2017-3: Europeana
- CEF-TC-2017-3: Свободен достъп до данни от общественения сектор

Повече информация: <https://ec.europa.eu/>

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА В ОРГАНИЗАЦИЯТА ЗА ПРЕХРАНА И ЗЕМЕДЕЛИЕ НА ООН

Краен срок: **текущ**

За: студенти или млади специалисти на не повече от 30-годишна възраст.

Възнаграждение: месечна стипендия в размер до 700 щ.д.

Повече информация: <http://www.fao.org/>

СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА НА ЮНЕСКО

Краен срок: **текущ**

Стажантската програмата на ЮНЕСКО предлага практическа работа в една от приоритетните области – образование, наука или култура.

Кандидатите трябва да имат отлични познания, писмено и говоримо, на английски или френски език. Познаване на работно ниво на другия език (английски или френски) е плюс.

Повече информация: <http://youthenvop.weebly.com/>

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЦА С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

Краен срок: **текущ**

През 2017 година общинска фондация „Русе - град на свободния дух“ ще продължи да подкрепя лица с изявени дарби в рамките на фонд „Лицата на Русе“, като приемът на исканията за подкрепа ще бъде текущ през цялата година и няма да бъде обвързан с конкретни срокове.

Право на кандидатстване за подпомагане имат пълнолетни, малолетни и непълнолетни физически лица, представлявани чрез юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, по Закона за читалищата, културни институти и организации, по Закона за закрила и развитие на културата, образователни институции, по Закона за народната просвета и Закона за висшето образование, всички със седалище в община Русе.

Кандидатите трябва да имат изявени дарби в областта на културата, изкуството,

образованието, науката, постигнати успехи в посочените области и със своите изяви да допринасят за популяризирането на Русе като град на иновациите и свободната творческа енергия на национално и международно ниво.

Условията са лицата или екипите да не са получавали финансиране от фондация „Русе – град на свободния дух“ в рамките на текущата година, както и да не са получавали финансиране от фондация „Русе – град на свободния дух“ за участие в същата инициатива в предходни години.

Допълнително условие е участието на лицата или екипите в инициативата да е обвързано с постигнати отлични резултати в предходни кръгове или със специална покана от организатора.

Повече информация: <http://free-spirit-city.eu/>

3-МЕСЕЧЕН СТАЖ В NUREMBERG ACADEMY

Краен срок: **текущ**

International Nuremberg Principles Academy (Nuremberg Academy) е фондация, създадена за насърчаване на международното наказателно право и се основава със седалище на мястото на Нюрнбергския трибунал, родното място на модерното международно наказателно право. Неин приоритет е работата с държави и общества, които са изправени пред предизвикателства в международното наказателно право. Учредители на фондацията са Министерство на външните работи на ФРГ, Свободната държава Бавария и град Нюрнберг.

Nuremberg Academy приема кандидатури на текуща основа за 3-месечни стажове в областите организиране на събития, преса и научни изследвания.

Повече информация: <https://www.nurembergacademy.org/>

СТИПЕНДИИ НА ФРЕНСКОТО ПРАВИТЕЛСТВО ПО ПРОГРАМА „МОБИЛНОСТ НА МЛАДИ НАУЧНИ РАБОТНИЦИ“

Краен срок: **текущ**

Френският институт в България предоставя стипендии за краткосрочен престой на докторанти и млади научни работници (до 35 години) от всички области на знанието, с цел стимулиране на тяхната мобилност. Тези стипендии позволяват престой до 3 месеца в лаборатория или научен екип във Франция. Кандидатури в рамките на вече съществуващи партньорства са приоритетни.

Повече информация: <http://institutfrançais.bg>

GOOGLE SOFTWARE ENGINEERING INTERN, ЗА БАКАЛАВРИ И МАГИСТРИ, ЛЯТО 2018

Краен срок: 3 ноември 2017 г.

Приемат се кандидатури за платен стаж за период от 12 – 14 седмици, който предлага лично и професионално развитие. Програмата дава възможност да се работи по сложни решения в компютърните науки и да се разработват софтуерни системи, както и за сътрудничество по множество по-малки проекти.

Кандидатурите ще се разглеждат текущо и е в интерес на кандидата да кандидатства по-рано.

Повече информация: <https://careers.google.com/>

ГРАНТОВЕ НА „РОЙТЕРС“ ЗА ФОТОЖУРНАЛИСТИ И СТУДЕНТИ

Краен срок: 10 ноември 2017 г.

Международната информационна агенция „Ройтерс“ предлага грантове, за да позволи на фотожурналисти да работят по проекти и да развиват своите възможности за визуални разкази.

Грантов период: 1 януари – 31 декември 2018 г.

Повече информация: <https://www.thomsonreuters.com/>

„ЗАЕДНО В ЧАС“ ЗАПОЧВА НОВАТА СИ КАМПАНИЯ ЗА ПОДБОР НА УЧАСТНИЦИ ЗА ДВЕГОДИШНАТА СИ ПРОГРАМА

Краен срок: 20 ноември 2017 г.

За кандидатстване не е нужен предишен преподавателски опит, нито предварително придобита професионална квалификация „учител“. Необходима е завършена бакалавърска степен (до 15 септември 2018 г.) и нагласа, че всяко дете може да успее и заслужава равен достъп до качествено образование. Участниците, които предварително нямат квалификация „учител“, ще преминат специализирано обучение в университет партньор на организацията и ще придобият правоспособност за преподаване при завършване на програмата.

По време на двете години преподаване участниците получават от „Заедно в час“ месечен финансов стимул като допълнение към заплатата от училище.

Повече информация: <https://zaednovchas.bg/>

НОВИ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ НА НАЦИД

ОБУЧЕНИЕ ПО МАЙЧИН ЕЗИК В ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ НА ЕС. ОБУЧЕНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК КАТО МАЙЧИН И ПОЛАГАНЕ НА ИЗПИТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА ЗАВЪРШВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ НА ЕС

Реферативен обзор, 23 стр.

Обърнато е внимание на различните подходи за обучението по роден език за ученици имигранти. Посочено е, че обучение по роден език се предлага по-често в задължителното образование, отколкото във втората степен на средното образование, както и извън рамките на училището, посредством доброволчески или частни инициативи. Направен е преглед на обучението по майчин език в Австрия, Германия, Ирландия, Нидерландия, Румъния, Унгария, Франция, Швейцария и Швеция. Приложена е информацията относно възможността за полагане на изпит по български език за завършване на средно образование в някои държави.

МОДЕЛИ НА ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ И РАБОТНИ ЗАПЛАТИ НА УЧЕНИТЕ В ЕВРОПА

Реферативен обзор, 33 стр.

Идентифицирани са четири основни модела на публично финансиране на научните изследвания в университетите, които се използват паралелно: частично/допълнително, ориентирано към договор и цел, на проектен принцип и въз основа на формула. Посочено е, че съвременната тенденция е финансирането да се осъществява въз основа на постиженията. Представени са и други модели на финансиране, например за разпределяне на средствата чрез използване на количествени индикатори, като накрая се изтъкват и някои дискуссионни аспекти на проблематиката.

ИНОВАТИВНИ МЕТОДИ, ПОДХОДИ И ПРАКТИКИ НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ В БЪЛГАРИЯ

Тематичен подбор, 8 стр.

Тематичният подбор представя подобрани източници, групирани в три раздела: хронология на стратегическите европейски и национални нормативни документи, иновативни практики на висшите училища и иновативни практики в българското висше образование (книги и статии).

ЕКОЛОГИЧНО И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ – МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ И НАЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ И ПРАКТИКИ

Реферативен обзор, 44 стр.

Реферативният обзор представя целта и задачите на мониторинговия доклад на ЮНЕСКО „Формиране на образованието на утрешния ден: Десетилетие на образование за устойчиво развитие на ООН (2005 – 2014)“, включително основните характеристики на образованието за устойчиво развитие и неговото място сред другите образователни практики. Представени са най-съществените инициативи за екологично и здравно образование в избрани държави.

ПРАКТИКАТА „НАЦИОНАЛЕН УЧИТЕЛСКИ СЪБОР“

Реферативен обзор, 8 стр.

Наличният световен опит относно практиката „Национален учителски събор“ показва различия за нейното разбиране и приложение. Наблюдава се диференциация, предпоставена от вида на водещата организация при провеждането на подобни инициативи. Някои се организират от учителски синдикати, други – от учителски асоциации и/или сдружения, а самостоятелно място заемат т. нар. Teaching Council, разпространени в Австралия, Великобритания (Шотландия, Уелс), Ирландия, Канада, Нова Зеландия и САЩ. Специално внимание е обърнато на Общия учителски съвет на Шотландия и на Учителския съвет в Ирландия.

ОБУЧЕНИЕ НА ТАЛАНТЛИВИ И ДАРОВИТИ ДЕЦА В ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УЧИЛИЩА

Реферативен обзор, 31 стр.

Реферативният обзор съдържа кратко изложение на проблематиката относно обучението на даровити и талантливи деца в общообразователните училища в Европа. Посочено е, че специални образователни мерки за надарени ученици се прилагат във всички страни в Европа. Акцентът е поставен върху индивидуалните качества на учениците, като образованието не е насочено единствено към развиване на техните способности и умения, но също така насърчава тяхното оптимално и хармонично когнитивно, личностно, социално и емоционално развитие. С повече детайли са представени примери за образователни практики във Великобритания (Англия и Уелс), Германия, Латвия, Лихтенщайн, Нидерландия, Полша и Словения.